

Spis treści

Przedmowa. Misja nauczyciela nauczycieli / 13

Wstęp / 27

I Edukacja nauczycieli w kontekście wyzwań XXI stulecia / 51

Wstęp / 53

Megatrendy / 53

Wyzwania XXI wieku / 55

O reformie systemu edukacji zadecydują nauczyciele / 58

Kwalifikacje niezbędne do pełnienia ról nauczycieli
w transformowanej szkole / 60

Kompetencje nauczycieli / 62

Konstatacje końcowe / 64

II Pedagogiczna edukacja nauczycieli w Polsce na progu zjednoczenia jej z Unią Europejską / 67

Wstęp / 69

Teoria kapitału ludzkiego / 69

Teoria ludzkiego rozwoju / 73

Ilościowo-jakościowy problem pedagogicznych studiów
nauczycielskich / 75

Słabe i silne strony pedagogicznego kształcenia nauczycieli / 79

Rozwijanie kultury pedagogicznej wśród społeczeństwa / 84

Wykonawcy reformy / 85

III Aksjologiczny aspekt uniwersyteckiej edukacji nauczycielskiej / 89

Wstęp / 91

Isota i znaczenie wartości w edukacji szkolnej / 92

Interpretacja wartości w edukacji / 94

Kategorie wartości / 97

Ogólnoludzkie wartości edukacji / 98

Podstawy i klaryfikacja wartości / 103

Techniki klaryfikacji wartości / 105

IV Tożsamość nauczyciela i ucznia w „płynnej nowoczesności” / 109

Wstęp / 111

Doskonalenie zawodowe nauczycieli / 112

Formy i treści doskonalenia zawodowego nauczycieli / 113

Doskonalenie nauczycieli w miejscu ich pracy / 115

Nieodłączny atrybut nauczycielskiego „trudnego siewu” / 116

Istota tożsamości / 117

Czasowy aspekt kształtowania tożsamości / 119

Rodzaje tożsamości nauczyciela / 122

Kryteria tożsamości nauczyciela / 124

Tożsamość w „płynnym świecie” / 126

Poszukiwanie przez ucznia własnej tożsamości / 127

Konkluzja / 128

V Kompetencje nauczycieli w „edukacji jutra” i ich europejski wymiar / 131

Wstęp / 133

O jakie chodzi kompetencje? / 134

Kształtowanie kluczowych kompetencji nauczycielskich
w kontekście toczącej się reformy edukacji / 138

Europejski drogowskaz kształcenia nauczycieli w Polsce / 141

Konkluzja / 143

VI Kształcenie nauczycieli w zakresie krajoznawstwa i jego rola w zintegrowanym nauczaniu i uczeniu się / 145

Wstęp / 147

Programy w kodzie kolekcji i integracji / 147

Odkrywanie sensu zwrotu „poznaj swój kraj, Ojczyźnie służ” / 149

Reforma systemu edukacji a zadania krajoznawstwa
wśród młodzieży / 151

Otwarcie edukacji i krajoznawstwa na humanistyczne wartości / 154

Krajoznawcze płaszczyzny oddziaływań wychowawczych
na młodzież / 157

Krajoznawstwo w kontekście teorii potrzeb A.H. Masłowa
i kształtowania potrzeb młodzieży / 160

Konkluzje / 161

VII Nauczyciel w roli oceniającego postępy uczniów w nauce / 163

Wstęp / 165

Nowy wymiar ewaluacji postępów uczniów w nauce / 167

Funkcje i rodzaje oceniania uczniowskich osiągnięć szkolnych / 169

Wewnątrzszkolna ewaluacja osiągnięć uczniów / 172

Ocenianie zewnętrzne / 175

Nowa matura / 177

Testowa ewaluacja wiedzy uczniów / 179

Wpływ oceniania na jakość edukacji szkolnej / 193

Zakończenie / 197

Wykaz publikacji profesora zw. dra hab. Kazimierza Denka / 217

Nota o autorze / 315